

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**

**Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

KLASA: 310-45/20-02/65

URBROJ: 371-04-20-5

Zagreb, 18. prosinca 2020.

Hrvatska energetska regulatorna agencija na temelju članka 11. stavka 1. točke 10. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj br. 120/12 i 68/18) i članka 29. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12, 14/14, 102/15 i 68/18), u upravnom postupku određivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 79/20), pokrenutom na zahtjev energetske subjekta PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88A, Zagreb, na 28. sjednici Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije održanoj 18. prosinca 2020., donosi sljedeću

ODLUKU

1. Odbija se iznos tarifnih stavki za transport plina iz Zahtjeva za redovnu reviziju drugog regulacijskog razdoblja 2017. – 2020. i određivanje iznosa tarifnih stavki za transport plina za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025. energetske subjekta PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88A, Zagreb, od 14. kolovoza 2020., prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, kako je navedeno u Tablici 1.

Tablica 1. Iznosi tarifnih stavki za transport plina za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025. iz Zahtjeva energetskeg subjekta PLINACRO d.o.o, Savska cesta 88A, Zagreb

Vrsta tarifnih stavki	Oznaka tarifne stavke	Naziv tarifne stavke	Tarifne stavke za godine regulacijskog razdoblja - prema Zahtjevu (bez PDV-a)					Mjerna jedinica
			T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.	
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze u transportni sustav	T _{U,IN}	Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	3,5332	3,5164	3,6521	3,8105	3,8413	kn/kWh/dan
	T _{U,PR}	Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	3,5332	3,5164	3,6521	3,8105	3,8413	kn/kWh/dan
	T _{U,SK}	Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	0,3533	0,3516	0,3652	0,3811	0,3841	kn/kWh/dan
	T _{U,UPP}	Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP	3,0032	2,9889	3,1043	3,2389	3,2651	kn/kWh/dan
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za izlaze iz transportnog sustava	T _{I,IN}	Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	2,1016	2,0468	2,0756	2,1752	2,1808	kn/kWh/dan
	T _{I,HR}	Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	2,1016	2,0468	2,0756	2,1752	2,1808	kn/kWh/dan

- Iznosi tarifnih stavki za transport plina odredit će energetskeg subjektu iz točke 1. ove Odluke Hrvatska energetska regulatorna agencija posebnom odlukom koja će se objaviti u „Narodnim novinama“.
- Ova Odluka dostavit će se energetskeg subjektu PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88A, Zagreb.
- Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.

Obrazloženje

Na temelju članaka 39., 41., 49. i 51. Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 79/20) (dalje: Metodologija) energetski subjekt PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88A, Zagreb (dalje: Plinacro) dostavio je 14. kolovoza 2020. Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji (dalje: HERA) Zahtjev za redovnu reviziju drugog regulacijskog razdoblja 2017.-2020. godine i određivanje iznosa tarifnih stavki za treće regulacijsko razdoblje 2021.-2025. (dalje: Zahtjev) te Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2021.-2030. (dalje: Desetogodišnji plan), dopisom Klasa: PL/20-01/2287, Urbroj: S/AG-20-01.

Analizom i pregledom dokumenata koje je energetski subjekt Plinacro dostavio HERA-uz Zahtjev te temeljem obavijesti Plinacra od 16. listopada 2020. Klasa: PL 19/2295, Urbroj: U/IP1-20-11, o provedenom usklađivanju podataka o tehničkom kapacitetu transportnog sustava, a koji parametar je i jedan od elemenata iz Metodologije u postupku određivanja iznosa tarifnih stavki, HERA je 12. studenoga 2020. zatražila dopunu Zahtjeva, dopisima Klasa: 310-45/20-02/65, Urbroj: 371-04-20-2 i Klasa: 003-08/20-01/4, Urbroj: 371-04-20-6.

Energetski subjekt Plinacro dostavio je očitovanja na traženje HERA-e dopisom od 23. studenoga 2020. Klasa: PL/20-01/2287, Urbroj: S/AG-20-03 te dopisom od 23. studenoga 2020. Klasa: PL/20-01/2295, Urbroj: S/AG-20-13, pri čemu Zahtjev u dijelu propisanih izračuna u skladu s Metodologijom nije izmijenjen.

HERA je nadalje, u skladu s člankom 28. stavkom 5. podstavkom 3. Zakona o tržištu plina, provela postupak savjetovanja o Desetogodišnjem planu te je Plinacro po završetku javnog savjetovanja na zahtjev HERA-e dostavio i dopunu Desetogodišnjeg plana, a koje dopune se nisu odrazile na izmjeni prethodno dostavljenog Zahtjeva Plinacra.

Uvodne napomene

HERA je 8. srpnja 2020. donijela Metodologiju kojom se osigurava provedba Uredbe Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin (Tekst značajan za EGP SL L 72/29) (dalje: Uredba 2017/460). Metodologijom je propisan model poticajne regulacije energetske djelatnosti transporta plina, formula i elementi za izračun dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava, postupak revizije dozvoljenog prihoda, raspodjela dozvoljenog prihoda te način, elementi i kriteriji za izračun iznosa tarifnih stavki za transport plina odnosno referentnih cijena, izračun naknada za korištenje ugovorenog kapaciteta transportnog sustava i za korištenje kapaciteta transportnog sustava iznad ugovorenog, obračun naknade za korištenje transportnog sustava za korisnika transportnog sustava, postupak određivanja naknade za sigurnost opskrbe, podnošenje zahtjeva za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki i dostava podataka i podloga koje se koriste za izračun i za reviziju dozvoljenog prihoda te za izračun iznosa tarifnih stavki.

Nadalje, Metodologija definira regulacijsko razdoblje kao višegodišnje razdoblje za koje se, zasebno za svaku regulacijsku godinu, utvrđuju dozvoljeni prihodi i iznos tarifnih stavki, tijekom kojega se primjenjuju pojedini nepromjenjivi elementi za izračun dozvoljenog prihoda, a po isteku kojega se provodi revizija dozvoljenog prihoda. Regulacijsko razdoblje započinje 1. siječnja u regulacijskoj godini T i završava 31. prosinca u regulacijskoj godini T+4.

Redovna revizija dozvoljenih prihoda, u skladu s odredbama članka 18. Metodologije, provodi se u regulacijskoj godini T+4, kada se provodi revizija dozvoljenih prihoda, međutim, prijelaznim i završnim odredbama Metodologije u članku 47., određeno je da treće regulacijsko razdoblje za transport plina započinje 1. siječnja 2021. Nadalje, člankom 49. Metodologije propisano je da HERA u regulacijskoj godini 2020. provodi redovnu reviziju dozvoljenih prihoda za godine regulacijskog razdoblja 2017., 2018., 2019. i 2020. te utvrđuje razliku između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda u godinama regulacijskog razdoblja 2017., 2018., 2019. i 2020. koja se

raspodjeljuje na godine trećeg regulacijskog razdoblja, odnosno na godine 2021., 2022., 2023., 2024. i 2025. Dodatno je stavkom 2., članka 49. predviđeno da se revidirani dozvoljeni prihod i ostvareni prihod za regulacijsku godinu 2020. utvrđuju u planiranim iznosima, a stavkom 4. istoga članka da će se eventualna razlika u planu i konačnom ostvarenju operatoru uzeti u obzir kod redovne revizije trećeg regulacijskog razdoblja, dakle u 2025. godini.

HERA je donijela iznose tarifnih stavki za godine 2. regulacijskog razdoblja 2017. – 2021. Odlukom Klasa: 310-05/16-02/180, Urbroj: 371-01/17-14, dana 17. ožujka 2017. godine (dalje: Odluka za 2. regulacijsko razdoblje). Nadalje, 15. prosinca 2017. HERA je donijela Odluku Klasa: 310-03/17-28/05, Urbroj: 371-01/17-01 o redovnoj reviziji dozvoljenog prihoda za godine prvog regulacijskog razdoblja 2014.-2016. te o izvanrednoj reviziji za drugo regulacijsko razdoblje 2017.-2021. (dalje: Odluka od 15. prosinca 2017.)

Tijekom drugog regulacijskog razdoblja Plinacro je pokretao i postupke izvanrednih revizija temeljem kojih je HERA donijela Odluku Klasa: 310-03/18-28/4, Urbroj: 371-04-18-3 od 7. prosinca 2018. kojom su revidirani iznosi dozvoljenog prihoda za godine 2019.-2021., kao i Odluku Klasa: 310-34/19-04/58, Urbroj: 371-04-19-5 od 17. prosinca 2019. o izvanrednoj reviziji iznosa tarifnih stavki za 2020. i 2021. godinu.

Obzirom da je Metodologijom iz srpnja 2020. godine drugo regulacijsko razdoblje iznimno određeno u trajanju od četiri godine, Zahtjev i ova Odluka odnose se na redovnu reviziju za godine regulacijskog razdoblja 2017., 2018., 2019. i 2020. te se istovremeno utvrđuje i planirani dozvoljeni prihod i iznosi tarifnih stavki, odnosno referentne cijene za godine trećeg regulacijskog razdoblja koje započinje 1. siječnja 2021. godine, a završava 31. prosinca 2025. godine.

1. REDOVNA REVIZIJA DOZVOLJENOG PRIHODA ZA GODINE REGULACIJSKOG RAZDOBLJA 2017., 2018., 2019. i 2020.

HERA je pregledom i analizom dokumenata i podataka koje je energetska subjekt Plinacro dostavio u Zahtjevu, naknadnim dopunama, kao i u prethodnim redovnim godišnjim izvještavanjima HERA-e, provela postupak redovne revizije dozvoljenih prihoda, u skladu s člankom 18. i 49. Metodologije, za godine regulacijskog razdoblja 2017., 2018., 2019. i 2020. (dalje: 2017.-2020.). U sklopu redovne revizije dozvoljenih prihoda provedena je revizija sljedećih stavki: planiranog OPEX-a, planirane amortizacije, planiranog prinosa na regulirana sredstva i planiranih prihoda od nestandardnih usluga i ostalih poslovnih prihoda.

Iznos nominalne vrijednosti ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja (WACC) i koeficijent učinkovitosti X za regulacijsko razdoblje nisu revidirani, s obzirom odredbe propisane Metodologijom.

1.1. Revizija OPEX-a

Metodologija propisuje da operativni troškovi poslovanja (dalje: OPEX) predstavljaju sve opravdane troškove poslovanja vezane za energetska djelatnost transporta plina i ne uključuju trošak amortizacije, pri čemu se OPEX sastoji od opravdanog iznosa materijalnih troškova, troškova usluga, troškova osoblja, ostalih troškova poslovanja i ostalih poslovnih rashoda.

Člankom 19. Metodologije propisano je da je za reviziju regulacijskog razdoblja potrebno utvrditi revidirani iznos OPEX-a za godinu T (2017.) utvrđivanjem revidiranog baznog iznosa dozvoljenog OPEX-a za godinu T-1, što predstavlja 2016. godinu (dalje: revidirani bazni OPEX₂₀₁₆). Nadalje, propisano je da se revidirani bazni iznos dozvoljenog OPEX-a za godinu T-1 izračunava prema formuli iz članka 19. stavka 3. Metodologije, pri čemu Agencija, u skladu sa stavkom 5. istoga članka, kao neopravdane troškove može utvrditi i djelomični ili cjelokupni iznos pojedinih ostalih troškova poslovanja osim troškova iz članka 11. stavka 6. Metodologije.

Odlukom od 15. prosinca 2017. HERA je, u postupku redovne revizije prvog regulacijskog razdoblja 2014.-2016., koja se prema odredbama tada važeće Metodologije za transport plina („Narodne novine“, broj 85/13, 158/13 i 118/15) provodila u godini koja slijedi zadnju godinu regulacijskog razdoblja, utvrdila i revidirani iznos OPEX-a za 2016. godinu.

Prema navedenoj Odluci od 15. prosinca 2017, utvrđeni iznos OPEX-a za 2016. godinu iznosio je 156.119.864,64 kn te je temeljem tako utvrđenog iznosa utvrđen i revidirani iznos OPEX-a za 2017. godinu i naredne godine drugog regulacijskog razdoblja. Istovremeno, OPEX energetskog subjekta Plinacro za 2016. godinu utvrđen je u iznosu od 169.553.936,66 kn, primjenom neopravdanih troškova u iznosu od 4.712.839,05 kn na ukupno ostvareni iznos operativnih troškova od 174.266.775,71 kn.

Obzirom da je prethodno planirani iznos OPEX-a za godinu T-1 ($OPEX_{2016}$) niži od opravdanog ostvarenog iznosa OPEX-a za 2016. godinu, za bazni revidirani iznos $OPEX_{2016}$, u skladu sa člankom 19. stavkom 3. Metodologije, utvrđen je niži od dva navedena iznosa, odnosno iznos od 156.119.864,64 kn.

Ostvareni godišnji indeksi potrošačkih cijena (CPI) za 2016. godinu i za godine drugog regulacijskog razdoblja prema podacima Državnog zavoda za statistiku iznose kako slijede:

Tablica 2. Prosječni ostvareni godišnji indeksi potrošačkih cijena

Godina	2016	2017	2018	2019
Prethodna godina=100	98,9	101,1	101,5	100,8

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje od 17. kolovoza 2020., broj 13.1.1/7.

Ostvareni godišnji indeks potrošačkih cijena za 2020. godinu primjenjuje se u iznosu od 0,2%, prema objavi Ministarstva financija Republike Hrvatske u *Tablici 2. Kretanje cijena* u dokumentu „*Smjernice za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. i projekcija za 2022. i 2023.*“, iz rujna 2020.

Slijedom utvrđenog revidiranog baznog $OPEX_{2016}$, ostvarenih godišnjih indeksa potrošačkih cijena te nepromijenjenog iznosa koeficijenta učinkovitosti X za regulacijsko razdoblje od 1%, revidirani iznosi OPEX-a za godine regulacijskog razdoblja iznose: 156.275.984,50 kn u 2017. godini, 157.057.364,43 kn u 2018. godini, 156.743.249,70 kn u 2019. godini i 156.489.303,70 kn u 2020. godinu. Revidirani iznos OPEX-a za 2020. godinu uključuje i dodatni iznos od 1.000.000,00 kn koji se odnosi na troškove rada kompresorske stanice KS Velika Ludina koja je stavljena u operativni rad s početkom 2020. godine. Odlukama za drugo regulacijsko razdoblje HERA je u planirani OPEX za 2019. odobrila dodatni iznos OPEX-a od 1.000.000,00 kn te 2.000.000,00 kn za 2020. godinu, no obzirom na stvarno ostvarenje tih troškova u 2019. i 2020. godini, isti iznosi revidirani su na način da se dodatni iznos OPEX-a od 1.000.000,00 kn uključuje samo u 2020. godinu.

1.2. Revizija vrijednosti reguliranih sredstva i amortizacije

Revizija amortizacije reguliranih sredstava prema članku 20. i 21. Metodologije uključuje revidirani iznos amortizacije i prinosa na regulirana sredstva za godinu T-1 i prethodne godine regulacijskog razdoblja te je jednak ostvarenoj vrijednosti reguliranih sredstava i amortizacije koje Agencija smatra opravdanima, umanjeno za ostvarena bespovratna sredstva. Obzirom da se od regulacijske godine 2019. u izračun dozvoljenog prihoda uključuje i element opravdanog udjela vrijednosti reguliranih sredstava i pripadajuće amortizacije temeljem prosječne iskorištenosti kapaciteta izlaza iz transportnog sustava, prema postupku utvrđenom u članku 15. Metodologije, za provedbu redovne revizije drugog regulacijskog razdoblja opravdana revidirana vrijednost reguliranih sredstava i opravdani revidirani iznos amortizacije, temeljem članka 49. stavak 3. Metodologije, utvrđuje se za razdoblje od 1. siječnja 2019. godine, dok se za prethodne godine primjenjuju iznosi utvrđeni na temelju bilance Plinacra i tablica amortizacije i reguliranih sredstava iz Zahtjeva.

Revidirana vrijednost iskorištenosti kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava za 2019. godinu utvrđena je kako slijedi:

1) Maksimalna iskorištenost kapaciteta izlaza iz transportnog sustava u godini 2019. izračunata je u iznosu od 168,81%, i to kao omjer sume najvećih dnevnih protoka plina ostvarenih na svakom pojedinom izlazu iz transportnog sustava u regulacijskoj godini u iznosu od 193.786.590 kWh/dan i sume kapaciteta na godišnjoj razini ugovorenih za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava u regulacijskoj godini u iznosu od 114.792.998 kWh/dan.

2) Iznos maksimalne iskorištenosti kapaciteta izlaza iz transportnog sustava iz 2019. potom je projiciran na planirane ugovorene godišnje kapacitete izlaza iz transportnog sustava za 2020. godinu, te je slijedom ostvarenih ugovorenih godišnjih kapaciteta svih izlaza za 2020. godinu utvrđen maksimalno iskorišteni kapacitet svih izlaza za 2020. godinu u iznosu od 196.791.559 kWh/dan.

3) Izračunata je prosječna planirana iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava ($ISK_{P,KAP,IZL}$) za godine drugog regulacijskog razdoblja 2019. – 2020., koju predstavlja omjer planiranog maksimalnog iskorištenog kapaciteta izlaza iz transportnog sustava ($KAP_{P,MAKS,IZL}$) i ukupnog tehničkog kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava ($KAP_{P,TEH,IZL}$). Iznosi tehničkog kapaciteta za 2020. utvrđeni su temeljem podataka s platforme Plinacra Sustav za upravljanje kapacitetima (SUKAP), a korigirani su u odnosu na 2019. godinu za iznos tehničkog kapaciteta na izlaznoj točki IMS Donji Miholjac, na kojoj je s početkom 2020. godine i puštanjem u rad kompresorske stanice KS1, omogućen izlazni kapacitet u iznosu od 50.000 m³/h.

Slijedom navedenog, revidirana prosječna iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava ($ISK_{P,KAP,IZL}$) za godine drugog regulacijskog razdoblja 2019. – 2020., utvrđena je u iznosu od 42,91%, čime je utvrđen i revidirani *opravdani udio vrijednosti plinovoda* (RAB_{OPR}) za razdoblje 2019. – 2020., primjenom formule iz članka 15. stavak 4. Metodologije, u iznosu 72,91%. Navedeno rezultira umanjnjem regulirane imovine i amortizacije koji se isključivo odnose na plinovode, za godine 2019. i 2020., u revidiranom iznosu od 27,1%.

Slijedom utvrđenih revidiranih opravdanih iznosa reguliranih sredstava, revidirani iznosi amortizacije i reguliranih sredstava za godine 2019. i 2020. primijenjeni su na iznose reguliranih sredstava i amortizacije iz Zahtjeva. U revidirana regulirana sredstva za 2020. godinu i naredne godine uključuje se i nova investicija izgradnje plinovoda Omišalj-Zlobin te nužna rekonstrukcija plinovoda Ivanić-Grad Zagreb koje su slijedom donošenja konačne investicijske odluke tijekom regulacijskog razdoblja 2017.-2020. stekle uvjete da budu uključene u regulirana sredstva u godini stavljanja u uporabu. Investicija u plinovod Omišalj-Zlobin, prema analitici amortizacije dostavljene u dopuni Zahtjeva, ukupno iznosi 448,9 milijuna kuna. Za postupak redovne revizije i utvrđivanja revidiranog dozvoljenog prihoda 2017.-2020. ukupna vrijednost investicije se umanjuje i za osigurana bespovratna sredstva u iznosu od 122 milijuna kuna.

1.3. Revizija prinosa od reguliranih sredstava

Revidirani iznos prinosa na regulirana sredstva za godine 2017.-2020. izračunava se na način da se na utvrđenu revidiranu prosječnu vrijednost reguliranih sredstava za regulacijsku godinu primjenjuje iznos nominalne vrijednosti ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja (WACC) za regulacijsko razdoblje. Temeljem Odluke za 2. regulacijsko razdoblje WACC za 2017. godinu je određen u iznosu od 5,29% te Odlukom od 15. prosinca 2017. u iznosu od 5,22% za godine 2018.-2020.

1.4. Revidirani dozvoljeni prihodi za godine drugog regulacijskog razdoblja 2017.-2020. te utvrđivanje razlike između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda

HERA je sukladno članku 23. i 49. Metodologije utvrdila ukupno ostvarene prihode energetskog subjekta Plinacro od obavljanja energetske djelatnosti transporta plina u godinama drugog

regulacijskog razdoblja 2017. – 2020. te je provela postupak propisan člankom 24. Metodologije kojim je utvrđena razlika između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda od obavljanja energetske djelatnosti transporta plina za energetski subjekt Plinacro za svaku godinu drugog regulacijskog razdoblja 2017. – 2020. Konačno, utvrđena razlika, svedena na neto sadašnju vrijednost prve godine drugog regulacijskog razdoblja, dodana je u izračun dozvoljenog prihoda za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025.

Izračun razlike između neto sadašnjih vrijednosti revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda za godine 2017. – 2020., odnosno svođenje vrijednosti na početak drugog regulacijskog razdoblja, odnosno na 2017. godinu, provedeno je primjenom revidiranog iznosa WACC-a za drugo regulacijsko razdoblje 2017. – 2020. iz Odluke od 15. prosinca 2017. godine u iznosu od 5,22%.

Utvrđena razlika podijeljena je na pet jednakih dijelova koji su primjenom istog iznosa WACC-a ukamaćeni te potom dodani u izračun dozvoljenog prihoda za svaku pojedinu godinu trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025.

Također, HERA je revidirala ostvarene prihode od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta, prihode od nestandardnih usluga i ostale poslovne prihode, a sukladno ostvarenim prihodima energetskog subjekta Plinacro iskazanima u računu dobiti i gubitka, pri čemu se u izračun ne uključuju iznosi prihoda od rezerviranja, obzirom da se istovremeno iznos godišnjih rezerviranja ne uključuje u planirani iznos OPEX-a. Tijekom 2020. godine operator je iznimno ostvario i prihode od prodaje stalne imovine koje se odnosi na prodaju zemljišta u iznosu od 30.037.920 kn te se navedeni iznos prihoda ne uključuje u revidirani iznos ostvarenih ostalih prihoda, obzirom da se navedena imovina nije odnosila na osnovno poslovanje operatora.

Prethodno obrazloženi elementi revidiranog dozvoljenog prihoda te ostvareni prihodi energetskog subjekta Plinacro temeljem tarifnih stavki za transport plina za godine regulacijskog razdoblja 2017. – 2020., kao i način prebacivanja razlike između neto sadašnje vrijednosti istih na godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025., prikazani su u Tablici 3.

Tablica 3. Revidirani dozvoljeni prihodi i ostvareni prihodi za godine regulacijskog razdoblja 2017. – 2020. te utvrđivanje razlike koja se dodaje u izračun dozvoljenog prihoda za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025.

<i>r.b.</i>	<i>Godina regulacijskog razdoblja</i>	2017.	2018.	2019.	2020.
a	Operativni troškovi poslovanja - OPEX (kn) - revidirano	156.275.984,50	157.057.364,43	156.743.249,70	156.489.303,70
b	Amortizacija reguliranih sredstava - A (kn) - revidirano	127.300.773,18	129.205.005,44	107.373.654,27	121.421.841,69
c	Prinos od reguliranih sredstava - PRO (kn) - revidirano	157.814.442,58	153.315.236,58	119.519.415,69	132.330.749,29
d	Prihodi od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta - PPRIK (kn) - revidirano	14.917,00	0,00	15.352.960,62	4.605.616,26
e	Prihodi od nestandardnih usluga - PNU (kn) - revidirano	689.391,00	67.560,00	124.712,80	2.917.900,00
f	Ostali poslovni prihodi - POST (kn) - revidirano	8.019.281,00	13.414.612,87	12.087.103,84	3.456.190,65
1.	REVIDIRANI DOZVOLJENI PRIHOD (kn) (a. + b. + c. - (d. + e. + f.))	432.667.611,27	426.095.433,57	356.071.542,40	399.262.187,77
1.a	Neto sadašnja vrijednost REVIDIRANIH DOZVOLJENIH PRIHODA za 2017. -2020., svedenih na vrijednost iz početka 2017. godine (kn)	1.427.554.273,68			

2.	OSTVARENI PRIHOD (kn) od transporta plina ostvaren primjenom tarifnih stavki	546.482.601,00	441.497.163,00	331.032.944,56	318.941.784,45
2.a	Neto sadašnja vrijednost OSTVARENIH PRIHODA za 2017. – 2020., svedenih na vrijednost iz početka 2017. godine (kn)	1.462.606.702,14			
3.	RAZLIKA (kn) 1.a - 2.a	-35.052.428,46			
3. regulacijsko razdoblje	Dio razlike (3.), koji se dodaje u izračun dozvoljenog prihoda za regulacijsku godinu 2021. , uvećano za odobreni iznos razlike iz prvog regulacijskog razdoblja	3.626.526,82 (-9.040.329 +12.666.855,59)			
	Dio razlike (3.), koji se dodaje u izračun dozvoljenog prihoda za regulacijsku godinu 2022.	-9.511.991,39			
	Dio razlike (3.), koji se dodaje u izračun dozvoljenog prihoda za regulacijsku godinu 2023.	-10.008.262,14			
	Dio razlike (3.), koji se dodaje u izračun dozvoljenog prihoda za regulacijsku godinu 2024.	-10.530.424,91			
	Dio razlike (3.), koji se dodaje u izračun dozvoljenog prihoda za regulacijsku godinu 2025	-11.079.830,57			

1.5. Usporedba Zahtjeva Plinacro s revidiranim iznosima dozvoljenih prihoda za godine 2017.-2020. utvrđenim od strane HERA-e

Energetski subjekt Plinacro Zahtjev u dijelu revizije drugog regulacijskog razdoblja podnosi na način da predlaže kumulativno u godine trećeg regulacijskog razdoblja uključiti dodatnih 178.428.603,83 kn, odnosno 165.761.748,24 kn ukoliko se isključi iznos prethodno odobrene razlike za 2021. godinu od 12.666.855,59 kn temeljem provedene revizije godina prvog regulacijskog razdoblja 2014.-2016.

Navedeni izračun rezultat je primjene značajno višeg bazno utvrđenog iznosa operativnih troškova za 2016. godinu, u iznosu od 172.212.287,83 kn, a što nije u skladu s odredbama Metodologije. Naime, Plinacro u izračun revidiranih OPEX-a ne uključuje koeficijent učinkovitosti X za regulacijsko razdoblje u iznosu od 1%, određen od strane HERA-e Odlukom za 2. regulacijsko razdoblje, a koja stavka se ne revidira po isteku regulacijskog razdoblja. Suprotno zadanim očekivanjima povećanja efikasnosti u skladu s Odlukom za 2. regulacijsko razdoblje, temeljenima na rezultatima međunarodno provedene usporedne analize poslovanja operatora transportnih sustava u kojoj je sudjelovao i Plinacro, kroz godine regulacijskog razdoblja 2017.-2020. Plinacro ostvaruje operativne troškove značajno iznad regulatorno priznatih kroz iznose dozvoljenog prihoda, odnosno odobrenih iznosa tarifnih stavki.

Nadalje, Plinacro ne priznaje element opravdanog vrednovanja regulirane imovine i povezane amortizacije koja je u primjeni od 2019. godine. Stoga, kao drugi bitan element, Zahtjevom ne iskazuje udio opravdane vrijednosti reguliranih sredstava prema odredbama Metodologije, čime podnosi Zahtjev koji u dijelu prinosa i amortizacije značajno odstupa od iznosa elemenata revidiranih dozvoljenog prihoda utvrđenih od strane HERA-e ovom Odlukom.

Također, u dijelu odbitnih stavki koje se odnose na ostale prihode Plinacro, Zahtjevom su navedene stavke ostalih prihoda uključene i kroz odbitnu stavku u revidiranim dozvoljenim prihodima i kroz iznos uvećanja ostvarenih prihoda od obavljanja energetske djelatnosti transporta, što nije u skladu s odredbama članaka 23. i 24. Metodologije.

2. **UTVRĐIVANJE IZNOSA DOZVOLJENOG PRIHODA ZA GODINE TREĆEG REGULACIJSKOG RAZDOBLJA 2021.-2025**

2.1. **Planirani dozvoljeni prihod**

Metodologija propisuje da planirani dozvoljeni prihod treba pokriti opravdane troškove poslovanja koji se ostvaruju pri obavljanju energetske djelatnosti transporta plina i osigurati prinos od reguliranih sredstava.

Planirani dozvoljeni prihod utvrđuje se kao planirani dozvoljeni prihod u regulacijskoj godini $t - DP_t^P$ (dalje: planirani dozvoljeni prihod), a iznosi planiranih dozvoljenih prihoda iz Zahtjeva Plinacra za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025. kao i sastavni elementi koji se predlažu uključiti u izračun, prikazani su u Tablici 4.

Tablica 4. Iznosi planiranih dozvoljenih prihoda prema Zahtjevu i sastavni elementi koji su uključeni u izračun istih

r.b.	Godina regulacijskog razdoblja	T	T+1	T+2	T+3	T+4
		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
1.	Operativni troškovi poslovanja – OPEX (kn)	198.470.512,62	201.376.695,31	204.326.470,73	207.320.492,80	210.359.425,19
2.	Amortizacija reguliranih sredstava – A (kn)	167.816.957,22	171.401.137,39	174.216.926,59	174.084.102,63	174.185.894,15
3.	Prinos od reguliranih sredstava – PRO (kn)	165.498.220,16	159.295.550,08	152.542.065,97	145.503.510,15	138.405.146,16
4.	Dio razlike između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda u godini T-1 i u prethodnim godinama – PVδ (kn)	45.351.010,62	32.948.214,47	33.178.676,95	33.383.296,95	33.567.404,85
5a.	Prihodi od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta – PPRIK (kn)	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00
5b.	Prihodi od nestandardnih usluga – PNU (kn)	370.000,00	370.000,00	370.000,00	370.000,00	370.000,00
5c.	Ostali poslovni prihodi – POST (kn)	2.470.000,00	2.470.000,00	2.470.000,00	2.470.000,00	2.470.000,00
	Dozvoljeni prihod – DP (kn) (1.+ 2.+ 3.+ 4. - (5a.+ 5b.+ 5c.))	574.236.700,62	562.121.597,25	561.364.140,25	557.391.402,53	553.617.870,36
	Izravhati dozvoljeni prihod – DPu (kn)	574.236.701,00	568.208.825,72	562.244.226,23	556.342.238,31	550.502.204,71

Temeljem provedene analize Zahtjeva i dostavljenih dopuna i obrazloženja uz Zahtjev, HERA smatra da navedeni iznosi planiranih dozvoljenih prihoda iz Zahtjeva, odnosno elementi koji su uključeni u predmetni izračun nisu u potpunosti opravdani, kako je navedeno u nastavku ovog obrazloženja.

2.2. **Planirani operativni troškovi poslovanja**

Metodologijom je propisano da operativni troškovi poslovanja predstavljaju sve opravdane troškove poslovanja vezane za energetske djelatnosti transporta plina i ne uključuju trošak amortizacije, pri čemu se OPEX sastoji od opravdanog iznosa materijalnih troškova, troškova usluga, troškova osoblja, ostalih troškova poslovanja i ostalih poslovnih rashoda.

Utvrđivanje planiranog iznosa OPEX-a u pojedinoj regulacijskoj godini propisano je formulama i odgovarajućim elementima, na način da se za godine regulacijskog razdoblja OPEX odredi na temelju dozvoljenog iznosa OPEX-a u baznoj godini, korigiranog za planirani indeks potrošačkih cijena u pojedinoj godini (CPI) i za koeficijent učinkovitosti u regulacijskom razdoblju (X).

Nadalje, člankom 48. Metodologije propisano je da se dozvoljeni bazni iznos OPEX-a za godinu T-2 trećeg regulacijskog razdoblja ($OPEX^{DOZ}_{2019}$) utvrđuje na temelju opravdanog iznosa OPEX-a kojeg je operator ostvario u 2019. godini, a prema Tablici 1. Ukupni operativni troškovi poslovanja iz Priloga 1. Metodologije.

Na temelju provedene usporedbe podataka o ostvarenim iznosima OPEX-a iz Zahtjeva s podacima o ostvarenim poslovnim rashodima umanjenima za iznos amortizacije prema Računu dobiti i gubitka za energetske djelatnosti transporta plina za 2019. energetskog subjekta Plinacro utvrđeno je da su isti usklađeni te iznose 193.121.175,83 kn.

Nadalje, u članku 11., stavak 5. Metodologija propisuje da OPEX ne uključuje troškove poslovanja koje HERA smatra neopravdanima za obavljanje energetske djelatnosti transporta plina i koji nisu sastavni dio dozvoljenog prihoda operatora te su dodatno u stavku 6. istoga članka definirane stavke neopravdanih troškova.

Slijedom navedenog, a prema dostavljenim podacima o OPEX-u iz Zahtjeva i uvidom u stavke izvještaja „*Bruto bilanca Plinacra na dan 31.12.2019.*“, u izračun opravdanog ostvarenog iznosa OPEX-a za 2019. godinu, za energetski subjekt Plinacro nije opravdano uključiti sljedeće troškove:

- *usluge promidžbe, sponzorstva i troškovi sajmova*, u cjelokupnom iznosu od 673.274,40 kn,
- *troškovi reprezentacije, interne reprezentacije i promidžbe*, u cjelokupnom iznosu od 509.928,17 kn,
- *prigodne nagrade i godišnje nagrade članovima uprave*, u cjelokupnom iznosu od 2.252.175,00 kn,
- *troškovi premija životnog osiguranja*, u cjelokupnom iznosu od 68.408,25 kn,
- *rezerviranja*, u cjelokupnom iznosu od 2.469.247,54 kn,
- *darovanja (donacije)*, u cjelokupnom iznosu od 408.700,00 kn.

Dodatno, na temelju provedene analize svrsishodnosti troškova poslovanja energetskog subjekta Plinacro, a prema dostavljenim podacima o OPEX-u iz Zahtjeva, HERA smatra da u izračunu planiranih iznosa OPEX-a, uz prethodno navedene, nije u potpunosti opravdan dio stavke 2.2. *Pogonska potrošnja*, i to u iznosu od 926.669,59 kn.

Naime, stavka 2.2. *Pogonska potrošnja*, koja je Zahtjevom predložena u iznosu od 5.924.361,93 kn, korigirana je s obzirom da HERA smatra kako ostvarena prosječna jedinična nabavna cijena plina za pogonsku potrošnju od strane energetskog subjekta u iznosu od 0,253917 kn/kWh nije opravdana. Naime, prema podacima koje HERA prikuplja od svih opskrbljivača plinom na tromjesečnoj razini, u 2019. godini prosječna maloprodajna cijena plina za krajnje kupce s godišnjom potrošnjom plina od 50.000.001 do 250.000.000 kWh priključene na transportni sustav, ostvarena je u iznosu od 0,2142 kn/kWh. Ukupne količine plina koje je Plinacro nabavljao tijekom 2019. godine iznose 96.418.434 kWh, pri čemu se dio od 23.331.897 kWh odnosi na stavku *Pogonske potrošnje*.

U 2019. godini operator je iskazao gubitak plina i razlike u mjerenju (GRM) u iznosu od 73.086.537 kWh, što je smanjenje u odnosu na 2018. godinu za 30%. Iako su navedeni gubici u Metodologijom dozvoljenoj razini gubitaka od 0,3% od ukupne energije plina na ulazima u transportni sustav, relativno su visoko ostvareni u odnosu na ostvarene gubitke u 2016. godini u iznosu od 50.015.576 kWh. S tim u vezi, operator Desetogodišnjim planom razvoja planira kontinuirane investicije u nove tehnologije s ciljem smanjenja ukupnog GRM-a, i to u iznosu od 10.350.000 kn za cjelokupno desetogodišnje razdoblje, od čega se najveći dio odnosi na ulaganja u 3. regulacijskom razdoblju. Stoga HERA očekuje da će troškovi GRM-a biti dodatno racionalizirani kako bi tehnički i troškovno opravdali uložena sredstva odobrena kroz Zahtjev obzirom da su navedeni troškovi ključan generator rasta OPEX-a u 2019. godini u odnosu na prethodnu baznu 2016. godinu. Očekivano smanjenje troškova GRM-a

doprinos je naporima za smanjenje stakleničkih plinova iskazanim kroz *Communication from the Commission to the Council and to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on an EU strategy to reduce methane emissions, COM(2020)663*, od 14. listopada 2020.

U skladu s prethodno navedenim, opravdani ostvareni iznos OPEX-a u godini T-2 (2019.) utvrđen je u iznosu 185.812.772,88 kn, što je za 3.178.844,59 kn manje od iznosa predloženog u Zahtjevu od strane operatora, obzirom da Plinacro u neopravdane troškove nije uključio iznos ostvarenih troškova od 2.252.175,00 kn koji se odnosi na *prigodne nagrade i godišnje nagrade članovima uprave*, a kojeg je HERA utvrdila uvidom u Izvještaj Bruto bilance na 31.12.2019., te je trošak pogonske potrošnje predložio u punom iznosu, dok je HERA za isti primijenila odredbe članka 11., stavka 9. Metodologije, čime 15,6% iskazanog troška iz Zahtjeva nije priznala u izračun opravdanog iznosa baznog OPEX-a za 3. regulacijsko razdoblje.

Operator ovim Zahtjevom dodatno predlaže da se za rad kompresorske stanice KS1 odobri ukupno 4.750.000 kn dodatnih operativnih troškova godišnje, a navedeno temelji na studiji: „*The Feasibility Study for a Compressor Station at the Croatian Gas Transmission System*“ iz 2015. godine, koja je bila podlogom i kod prethodnog razmatranja i odobravanja dodatnih troškova u planirani OPEX za godine drugog regulacijskog razdoblja, a što je prethodno obrazloženo u poglavlju 1.1. ovog obrazloženja. Kako navedena studija u projekciji troškova uključuje ogradu autora da se navedene pretpostavke inicijalnih operativnih troškova analiziraju na razini točnosti od +/- 40%, pri čemu je za izračune troška nabave potrebnog plina u simulacijama korištena cijena plina koja je viša od dugoročne prosječne nabavne cijene plina operatora. Uslijed nepoznanice kolika će biti stvarna potreba za korištenjem navedene kompresorske stanice, HERA smatra opravdanim prethodno planirani iznos dodatnih troškova za KS1 u 2020. godini u iznosu 2.000.000 kn uključiti kao dodatni iznos OPEX-a po pojedinim godinama trećeg regulacijskog razdoblja 2021.-2025., pri čemu se navedeni godišnji iznosi troškova isključuju iz izračuna za prilagodbu OPEX-a za planirani CPI.

Osim navedenog, HERA za izračun planiranog iznosa OPEX-a za godine 3. regulacijskog razdoblja 2021.-2025. nastavlja primjenjivati koeficijent učinkovitosti (X) u iznosu 0,01, a temeljem obrazloženja koje je navedeno u Odluci za 2. regulacijsko razdoblje kada je navedeni iznos po prvi puta primijenjen, budući da smatra kako operator treba kontinuirano težiti efikasnoj razini operativnih troškova, posebno u dijelu troškova koji se odnose na trošak nabave plina po tržišno najpovoljnijim cijenama bilo za pogonsku potrošnju ili za nadoknadu plina u sustavu odnosno GRM, ali i u svim ostalim komponentama troškova. Isti smjer poslovanja posredno od operatora zahtjeva i Vlada Republike Hrvatske koja je putem Ministarstva državne imovine dokumentom: „*Smjernice za racionalizaciju poslovanja pravnih osoba u državnoj vlasništvu uslijed epidemije bolesti COVID-19*“ zatražila i od pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku kao i ostalih pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske da uslijed epidemijske bolesti COVID-19 racionaliziraju svoje poslovanje u najvećoj mogućoj mjeri u proračunskom razdoblju, kako bi se uvođenjem novih održivih ekonomskih politika osigurala veća efikasnost i produktivnost unutar državnog sektora.

Na temelju dozvoljenog baznog iznosa OPEX-a za 2019. te projekcije stope rasta indeksa potrošačkih cijena za razdoblje 2021.-2023. koje je objavilo Ministarstvo financija Republike Hrvatske u sklopu dokumenta „*Smjernice za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. i projekcija za 2022. i 2023.*“, iz rujna 2020., kao i na temelju dodatnih iznosa OPEX-a te primjene koeficijenta učinkovitosti (X), izračunati su opravdani planirani iznosi OPEX-a za godine regulacijskog razdoblja 2021.-2025. što je prikazano u Tablici 5.

Tablica 5. Iznos OPEX-a za godine regulacijskog razdoblja 2021.-2025.

Godina regulacijskog razdoblja	T-2 2019.	2020.	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+2 2024.	T+3 2025.
OPEX (kn) prema Zahtjevu	188.991.617,47		198.470.512,62	201.376.695,31	204.326.470,73	207.320.492,80	210.359.425,19
OPEX (kn) – HERA korekcija	185.812.772,88	184.326.270,69	185.957.618,15	186.325.533,39	186.878.509,99	187.433.145,52	187.989.444,96
Planirani CPI	0,80%	0,20%	0,80%	1,20%	1,30%	1,30%	1,30%
Koeficijent X		1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%

2.3. Vrijednost reguliranih sredstava i planirana amortizacija

Metodologija propisuje da se iznos planirane amortizacije reguliranih sredstava koje HERA smatra opravdanima u regulacijskoj godini t, koji ne uključuje amortizaciju bespovratno dobivenih sredstava, utvrđuje prema Tablici 3. Regulirana sredstva i Tablici 4. Amortizacija reguliranih sredstava iz Priloga 1. Metodologije.

Vrijednost novih investicija u transportni sustav koje se Zahtjevom predlažu staviti u uporabu u trećem regulacijskom razdoblju planiraju se u skladu s Desetogodišnjim planom razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2021. – 2030., na način da se u regulirana sredstva uključuju prethodno odobreni projekti za koje je donesena konačna investicijska odluka. Nove investicije za treće regulacijsko razdoblje Zahtjevom se planiraju u iznosima kako je navedeno u Tablici 6.

Tablica 6. Nove investicije u transportni sustav koje se stavljaju u upotrebu u godinama regulacijskog razdoblja 2021.-2025. prema Zahtjevu

Godina regulacijskog razdoblja	2020.	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+2 2024.	T+3 2025.
Nove investicije u transportni sustav koje se planiraju staviti u uporabu u regulacijskoj godini - IPT (kn)	719.262.547,32	64.518.884,37	56.213.505,61	48.819.828,73	48.200.431,22	47.334.962,04

Nadalje, Metodologijom je u članku 14. predviđeno da se vrijednost reguliranih sredstava na kraju regulacijske godine T-2 utvrđuje na temelju bilance operatora, pri čemu opravdanu vrijednost dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine koja se uključuje u regulirana sredstva HERA može utvrditi na temelju analize ekonomske efikasnosti postojeće imovine operatora, kao i usporedne analize troškova i učinkovitosti poslovanja operatora transportnog sustava u okruženju Republike Hrvatske. HERA je istu analizu inicijalno provela u postupku izvanredne revizije u 2018. godini za preostale godine regulacijskog razdoblja 2019.-2021., pri čemu je kao ključni parametar primijenjena iskorištenost kapaciteta transportnog sustava koja predstavlja relevantan pokazatelj ekonomske opravdanosti uloženi sredstava u dugotrajnu imovinu, a na osnovu koje se računa amortizacija i prinos od reguliranih sredstava koji su elementi za izračun dozvoljenog prihoda.

Postupak utvrđivanja opravdane vrijednosti dugotrajne materijalne imovine analizom ekonomske efikasnosti propisan je člankom 15. Metodologije, a opravdana vrijednost reguliranih sredstava pritom se izračunava kao udio u ukupnoj vrijednosti reguliranih sredstava, i to primjenom linearne funkcije prema kojoj se opravdana vrijednost reguliranih sredstava mijenja u ovisnosti o iskorištenosti kapaciteta transportnog sustava, pri čemu se potpuni povrat na investicije u reguliranu imovinu ostvaruje isključivo ukoliko je iskorištenost kapaciteta izlaza iz transportnog sustava u iznosu od 70% ili više.

Kao pokazatelj iskorištenosti kapaciteta transportnog sustava primjenjuje se iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava u godini T-2. Planirana iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz

transportnog sustava za naredno regulacijsko razdoblje izračunava se korištenjem planiranih ugovorenih kapaciteta i tehničkih kapaciteta izlaza iz transportnog sustava za razdoblje 2021. – 2025.

Energetski subjekt Plinacro je nakon podnošenja Zahtjeva, dopisom od 16. listopada 2020., Klasa: PL 19/2295, Urbroj: U/IP1-20-11, dostavio obavijest HERA-i o provedenom usklađivanju podataka o tehničkom kapacitetu transportnog sustava te ukazao da su tako ažurirani podaci dostupni i u javnoj objavi, bez dostave naturalnih pokazatelja provedenog usklađivanja ili ocjene efekata provedenog postupka. HERA je analizom raspoloživih podataka iz SUKAP-a utvrdila da je navedeno ažuriranje provedeno s danom 1. rujna 2020. godine, i to na način da su smanjeni tehnički kapaciteti svih pojedinih izlaza prema distribucijskim sustavima (u rasponu smanjenja od -5,6% do čak -99,8%), da su smanjeni tehnički kapaciteti izlaza za krajnje kupce na transportnom sustavu (ukupno za -46,2%) te da tehnički kapaciteti izlaza za interkonekcije i za PSP Okoli nisu ažurirani.

Obzirom da je po definiciji tehničkog kapaciteta iz Mrežnih pravila transportnog sustava („Narodne novine broj“, broj: 50/18, 31/19, 89/19, 36/20) (dalje: Mrežna pravila) članak 3., točka 61. tehnički kapacitet – „*najveći stalni kapacitet transportnog sustava kojeg operator transportnog sustava može ponuditi korisnicima transportnog sustava, a uzimajući u obzir integritet i tehničke mogućnosti transportnog sustava*“, da ovaj postupak može rezultirati ograničenjima za korisnike transportnog sustava, da su kapaciteti transportnog sustava osnovni element temeljem kojeg operator ostvaruje svoje prihode te da se ovim postupkom izravno utječe na izračun iznosa tarifnih stavki za godine trećeg regulacijskog razdoblja, HERA je od energetskog subjekta Plinacro dopisom od 12. studenog 2020. zatražila dodatna očitovanja i podloge.

Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 775/2005 (Tekst značajan za EGP) (dalje: Uredba 715/2009), čije su odredbe preuzete u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o tržištu plina, člankom 16. propisuje obvezu operatora da sudionicima na tržištu na svim odgovarajućim točkama transportnog sustava stavlja na raspolaganje maksimalni kapacitet, vodeći računa o cjelovitosti sustava i učinkovitom funkcioniranju mreže.

Obzirom da se „*ugovoreni kapacitet*“ određuje kao kapacitet koji je operator transportnog sustava dodijelio određenom korisniku mreže na temelju ugovora o transportu te da je „*raspoloživi kapacitet*“ dio tehničkog kapaciteta koji nije raspodijeljen te je još na raspolaganju sustavu u određenom trenutku, HERA je analizom svih dostavljenih informacija u ovom postupku imala za cilj neupitno utvrditi da li navedena nova metodologija operatora osigurava provedbu odredbi Uredbe 715/2009 i Mrežnih pravila te da li se primjenom takve metodologije korisnicima mreže stavlja na raspolaganje maksimalni tehnički kapacitet sustava.

PLINACRO je dostavio svoje očitovanje HERA-i dana 25. studenog 2020. godine Klasa: PL/20-01/2295, Urbroj: S/AG-20-13. na način da navodi razloge primjene nove metodologije za izračun tehničkog kapaciteta kako slijedi: „*uočene su manjkavosti inicijalno primijenjenog načina određivanja tehničkih kapaciteta i njegovog opisa na mrežnim stranicama Plinacra. Predmetni opis bio je vrlo sažet navodeći samo osnovna načela. U međuvremenu je uočeno da je potrebno unaprijediti metodologiju, odnosno dodatno je uskladiti s odredbama Uredbe br. 715/2009, na način da se primijeni definicija tehničkog kapaciteta iz navedene uredbe i sukladno istoj, uzmu u obzir tehničke mogućnosti cijelog transportnog sustava uključivo raspoloživost tehničkog kapaciteta na ulazima u transportni sustav, a koji faktori prethodno nisu bili uzeti u obzir na odgovarajući način.*“

Nadalje, Plinacro u obrazloženju navodi da je: „*praksa pokazala da je suma svih priključnih kapaciteta*“, a koji su prethodnom metodologijom bili gotovo izjednačavani s tehničkim kapacitetom, „*značajno iznad stvarne najveće moguće potrošnje plina i iskazanih dugoročnih potreba operatora distribucijskih sustava i krajnjih kupaca na transportnom sustavu.*“

Tablica 7. Usporedba priključnih i tehničkih kapaciteta za 2019. godinu primjenom dviju usporednih metodologija operatora

Tehnički i iskorišteni kapacitet naveden u Desetogodišnjem planu 2021.-2030. prema „novoj“ metodologiji za izračun tehničkog kapaciteta

Tehnički i iskorišteni kapacitet naveden u prijedlogu Desetogodišnjeg plana 2020.-2029. prema prethodnoj metodologiji za izračun tehničkog kapaciteta

Tablica 4. - Tehnički i iskorišteni kapaciteti izlaza iz transportnog sustava

	Priključni kapacitet (mil. kWh/dan)	Tehnički kapacitet (mil.kWh/dan)	Dnevni maksimum 2018. (mil. kWh/dan)	Dnevni maksimum 2019. (mil. kWh/dan)	Maksimalna iskorištenost kapaciteta 2019 (%)
Distribucija	235,7	110,6	97,7	75,7	68,4
Krajnji kupci na TS	163,8	94,7	62,6	69,2	73,0
PSP Okoli - utiskivanje	40,9	40,9	36,8	37,0	90,5
UKUPNO BEZ PSP	399,5	205,3	160,3	144,9	70,6

Tablica 4. - Tehnički i iskorišteni kapaciteti izlaza iz transportnog sustava

	Tehnički kapacitet (mil. kWh/dan)	Dnevni maksimum 2017. (mil. kWh/dan)	Dnevni maksimum 2018. (mil. kWh/dan)	Maksimalna iskorištenost kapaciteta 2018. (%)
Distribucija	264,129	92,995	97,740	37,00
Krajnji kupci na TS	147,050	67,468	62,591	42,56
PSP Okoli - utiskivanje	40,930	39,880	36,825	89,97
UKUPNO	452,109	200,343	197,156	43,61

Operator u odgovoru HERA-i navodi i da je priključni kapacitet kojeg ugovara s korisnicima teoretski najveći protok plina ostvariv ugrađenom opremom za redukciju tlaka i mjerne opreme, te izvješćuje HERA-u da primjenom nove metodologije ne proizlazi potreba za njihovim izmjenama. Stoga se dovodi do zaključka da korisnici uz primjenu nove metodologije nisu u mogućnosti iskoristiti maksimalni protok plina ugovoren s operatorom, obzirom da je povezan tehnički kapacitet koji im je omogućen, u stvarnosti značajno niži obzirom na integritet i tehničke mogućnosti cijelog transportnog sustava. Time su potencijalno dovedeni u zabludu da imaju na raspolaganju protoke plina temeljem energetske suglasnosti koje su sastavni dio prethodno sklopljenih ugovora o priključenju, a koji u konačnici, kako je definirano novom metodologijom, nisu isporučivi bez drugih zahvata u transportnom sustavu.

Nadalje, HERA je u razdoblju od 22. svibnja 2020. do 15. srpnja 2020. provodila postupak donošenja Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, kada je između ostalog, u članku 15. predložila primjenu elementa iskorištenosti transportnog sustava stavljajući u obzir maksimalnu iskorištenost svih izlaza transportnog sustava u godini s ukupno raspoloživim tehničkim kapacitetima. U postupku savjetovanja o prijedlogu Metodologije, operator Plinacro je ispustio skrenuti pažnju HERA-i da je uočio manjkavosti u svojoj metodologiji primijenjenog načina određivanja tehničkih kapaciteta te već tada najaviti ili ukazati da će se primijeniti nova metodologija izračuna iznosa tehničkih kapaciteta koja u bitnome utječe na postupak utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za operatora prema Metodologiji.

Na isto je HERA-i Plinacro skrenuo pažnju u svom očitovanju na prijedlog Desetogodišnjeg plana dana 24. kolovoza 2020. godine, dakle nakon podnošenja Zahtjeva, najavivši usklađenje podataka u informacijskom sustavu za upravljanje kapacitetima SUKAP, „kako bi isti točno odražavali stvarne tehničke mogućnosti sustava.“

U dokazivanju činjenice da je novom metodologijom korisnicima stavljen na raspolaganje maksimalni kapacitet, vodeći računa o cjelovitosti sustava i učinkovitom funkcioniranju mreže, operator navodi korištenje sljedećih parametara za određivanje tehničkih kapaciteta na izlazima u Hrvatskoj:

- priključni kapacitet iz važeće energetske suglasnosti za pojedini izlaz iz transportnog sustava,
- iznos evidentirane najveće dnevne isporuke plina na pojedinom izlazu iz transportnog sustava ostvaren u proteklih 10 godina,
- iznos najveće očekivane razine korištenja pojedinog izlaza na narednih 10 godina, prema podacima koje je operator prikupio sukladno odredbama Zakona o tržištu plina.

Postupak određivanja tehničkog kapaciteta, dalje navodi operator, je jednostavan i utvrđen je na način da je uzeta veća vrijednost od najveće isporuke u prošlosti i očekivane maksimalne potražnje u budućnosti prema pojedinom izlazu, pod uvjetom da je isti iznos manji od ugovorenog priključnog kapaciteta.

Primjer takvog izračuna prikazan je u Tablici 8.:

Tablica 8. Primjer utvrđivanja tehničkog kapaciteta transportnog sustava za dvije točke s najvećom i najmanjom korekcijom, te za točku Zagreb, iz dopisa Plinacra HERA-i od 25. studenog 2020.

Izlaz	a) prikjučni kapacitet (kWh/d)	b) najveća isporuka (kWh/d)	c) max plan ODS/KK (kWh/d)	tehnički kapacitet (kWh/d)	promjena (%)
Brezine - 3 bar - Brezine	222.264	2.915	810	2.915	98%
Drniš - 3,5 bar - Drniš	181.440	156.310	171.360	171.360	5,7%
Zagreb	53.675.040	34.745.760	28.872.848	34.745.760	35%

U nastavku je dano očitovanje Plinacra kako iz ovakvog postupka „jasno proizlazi da je ovakvim određivanjem iznosa tehničkog kapaciteta osigurano da se korisnicima transportnog sustava za svaki izlaz iz transportnog sustava omogući ukupna rezervacija kapaciteta u iznosu koji zadovoljava stvarnu potrebu za potrošnjom plina na pojedinom izlazu iz transportnog sustava.“. Što se tiče tehničkih kapaciteta interkonekcija, operator se očituje da se isti određuje: „bilateralnom suradnjom operatora na obje strane interkonekcije i utvrđuje se u zajedničkom interkonekcijskom sporazumu (...).Određivanje iznosa tehničkih kapaciteta, operatori provode temeljem kompleksnih hidrauličkih simulacija plinskih transportnih sustava (koristeći program SIMONE za hidrauličko optimiranje rada plinskog transportnog sustava).“ Navedene izlazne tehničke kapacitete Plinacro nije mijenjao sukladno novoj metodologiji.

Na traženje HERA-e da temeljem nove metodologije dostavi usporedbu očekivanih tehničkih kapaciteta ulaza i izlaza iz transportnog sustava na dan 31.12.2020. i na dan 1. siječanj 2021., s obzirom na planirani početak rada terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku od 1. siječnja 2021., s ciljem provjere efekata primjene nove metodologije izračuna tehničkog kapaciteta kojom tehnički kapaciteti izlaza ovise o tehničkim kapacitetima ulaza u transportni sustav, operator istu usporedbu nije dostavio, već navodi: „puštanjem u pogon terminala za UPP na otoku Krku od 1. siječnja 2021. godine značajno će se povećati ukupan tehnički kapacitet na ulazima u transportni sustav (za 300.000 m³/h). Posljedično će, uvažavajući tehničke mogućnosti cijelog transportnog sustava, biti moguće povećati i tehnički kapacitet na izlazima iz transportnog sustava.“

Usporedbom planiranih kapaciteta transportnog sustava prema novoj metodologiji iskazanoj u Tablici 4. Desetogodišnjeg plana za 2019. godinu (ujedno Tablica 7. ovog obrazloženja), ukupni izlazni tehnički kapaciteti za distribuciju i krajnje kupce na TS-u iznose 205,3 mil kWh/dan, a kada se istima pridoda kapacitet PSP Okoli i interkonekcija, ukupni tehnički kapacitet transportnog sustava za 2020. prema novoj metodologiji iznosi 264.106.208 kWh/dan. Istovremeno, operator u Zahtjevu u izračunu prosječne planirane iskorištenosti kapaciteta izlaza iz transportnog sustava prema članku 15. Metodologije navodi da je planirani tehnički kapacitet izlaza u 2021. godini 258.842.542 kWh, dakle niži nego što proizlazi iz podataka objavljenih u Desetogodišnjem planu. Jednako tako, navedeni ukupni iznosi kapaciteta na izlazima planirani su jednako kao i tehnički kapaciteti ulaza u transportni sustav, što je vidljivo iz analitike prema vrstama točaka koju je Plinacro dostavio HERA-i kao dio podloge za izračun prema članku 15.

Tablica 9. Izračun iskorištenost kapaciteta izlaza iz transportnog sustava za godine 3. regulacijskog razdoblja iz Zahtjeva

	T 2021	T+1 2022	T+2 2023	T+3 2024	T+4 2025
KAP ^P _{MAKS,IZL,t+1}	184 595 052	218 376 015	214 744 288	206 576 090	204 773 878
KAP ^P _{TEH,IZL,t+1}	258 842 542	257 662 712	256 998 312	255 200 112	252 083 012
razlika	0,71	0,85	0,84	0,81	0,81
ISK ^P _{KAPS,IZL}	0,80				

Tablica 10. Analitika izračuna kapaciteta ulaza iz transportnog sustava za godine 3. regulacijskog razdoblja iz Zahtjeva, dokument Podaci_izracun_clanak_15_Metodologije.xlsx

Tehnički kapaciti ulazi (kWh/dan)	2021	2022	2023	2024	2025
UMS Rogatec (PN 50)	48.384.000	48.384.000	48.384.000	48.384.000	48.384.000
UMS Dravaszerdahely (PN 75)	69.767.160	69.767.160	69.767.160	69.767.160	69.767.160
Proizvodnja Panon + Terminal Pula	16.997.230	15.817.400	15.153.000	13.354.800	10.237.700
PSP Okoli - povlačenje	54.574.152	54.574.152	54.574.152	54.574.152	54.574.152
UMS LNG	69.120.000	69.120.000	69.120.000	69.120.000	69.120.000
	258.842.542	257.662.712	256.998.312	255.200.112	252.083.012

Slijedom navedenog, HERA je mišljenja da operator svojim obrazloženjima u Zahtjevu, Desetogodišnjem planu i dopunama nije neupitno dokazao da izračunati tehnički kapaciteti na izlazima za razdoblje 2021.-2025. odražavaju maksimalni stalni kapacitet koji operator može ponuditi korisnicima sustava. Pojašnjenjem koraka na koji način su izračunati izlazni kapaciteti prema distribuciji i krajnjim kupcima na TS-u prema novoj metodologiji, proizlazi da izlazni tehnički kapaciteti prema tim korisnicima odražavaju prošle i buduće potrebe korisnika za kapacitetima, no ne i stvarnu tehničku mogućnost transportnog sustava koja je omogućena kroz investicije u transportni sustav. Slijedom navedenog, HERA ne prihvaća izračun prema članku 15. koji je predložio operator u Zahtjevu u točkama 2., 3. i 4., iz kojeg proizlazi da će hrvatski transportni sustav na izlazima u narednom regulacijskom sustavu biti iskorišten čak 80%.

HERA je stoga, korištenjem modela temeljenog na podacima koje je operator HERA-i dostavio iz SUKAP sustava za potrebe pripreme analiza i izračuna predviđenih Uredbom 2017/460, uvidom u izvještaje o kapacitetima iz sustava SUKAP za 2019. i 2020. godinu te uključivanjem dodatnih kapaciteta koje se odnose na novu infrastrukturu koja se planira aktivirati u regulacijskom razdoblju prema hidrauličkim simulacijama iz Desetogodišnjeg plana, provela izračun prema članku 15. Metodologije na način kako slijedi:

1. Utvrđuje se maksimalna iskorištenost kapaciteta izlaza iz transportnog sustava u regulacijskoj godini T-2 2019. u iznosu od 168,81%, kako je utvrđeno u točki 1.2. ove odluke.
2. Izračunava se planirani maksimalno iskorišteni kapacitet izlaza iz transportnog sustava ($KAP_{MAKS,IZL}^P$) za 2021.-2025. na način da se maksimalna iskorištenost kapaciteta izlaza iz transportnog sustava za 2019. godinu projicira na planirane ugovorene godišnje kapacitete izlaza iz transportnog sustava ($KAP_{GOD,IZL}^P$) za godine regulacijskog razdoblja za koje se utvrđuje opravdana vrijednost reguliranih sredstava, pri čemu se koriste planirani ugovoreni kapaciteti na način kako ih Plinacro predlaže Zahtjevom, uvećano za planirane ugovorene kapacitete za PSP Okoli temeljem ugovorenih kapaciteta za plinske godine 2019./2020. i 2020./2021. utvrđene temeljem HERA-i dostupnih podataka na SUKAP-u.
3. Izračunava se prosječna planirana iskorištenost kapaciteta izlaza iz transportnog sustava ($ISK_{KAP,IZL}^P$) za godine regulacijskog razdoblja koja predstavlja omjer planiranog maksimalnog iskorištenog kapaciteta izlaza iz transportnog sustava i ukupnog tehničkog kapaciteta izlaza iz transportnog sustava kako slijedi: 42% u 2021., 42,4% u 2022., 41,7% u 2023., 40,1% u 2024. i 39,8% u 2025. godini, čime prosječna iskorištenost za godine trećeg regulacijskog razdoblja iznosi 41,19%. Utvrđuje se opravdani udio vrijednosti reguliranih sredstava (RAB_{OPR}^P) za godine regulacijskog razdoblja 2021.-2025. primjenom linearne funkcije: $RAB_{OPR}^P = 0,4119 + 0,3 = 0,7119$ odnosno 71,19%.

Planirana vrijednost amortizacije reguliranih sredstava za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025., temeljem plana amortizacije dostavljene od strane Plinacra te uz primjenu opravdanog udjela vrijednosti regulirane imovine od 71,19% na amortizaciju imovine kategorije „plinovodi“, prikazani su u Tablici 11.:

Tablica 11. Iznosi amortizacije za godine 3. regulacijskog 2021.-2025. prema Zahtjevu i korekciji HERA-e

Godina regulacijskog razdoblja	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.
Amortizacija (kn) – prema Zahtjevu	167.816.957,22	171.401.137,39	174.216.926,59	174.084.102,63	174.185.894,15
Amortizacija (kn) – HERA korekcija	134.367.182,42	137.951.362,60	140.767.151,80	140.634.327,84	140.736.119,36
Razlika (kn)	-33.449.774,80	-33.449.774,79	-33.449.774,79	-33.449.774,79	-33.449.774,79

2.4. Planirani prinos od reguliranih sredstava i WACC

Metodologija propisuje da se iznos planiranog prinosa od reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t utvrđuje prema propisanoj formuli, na temelju planiranog prosječnog iznosa reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t i iznosa nominalne vrijednosti ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja (WACC) za regulacijsko razdoblje.

Planiranih prosječni iznosi reguliranih sredstava te planirani prinos od reguliranih sredstava za godine regulacijskog razdoblja 2021. -2025. iz Zahtjeva i prema korekciji HERA-e prikazani su u Tablicama 12. i 13., pri čemu razlike u iznosima iz Zahtjeva i prema korekciji HERA-e proizlaze iz korigiranih iznosa reguliranih sredstava primjenom opravdanog udjela za plinovode kao i iz korekcije iznosa primijenjenog WACC-a za regulacijsko razdoblje, prema obrazloženju u nastavku.

Tablica 12. Planirani prosječni iznos reguliranih sredstava za godine regulacijskog razdoblja

Godina regulacijskog razdoblja	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.
$RO_{\text{pros}}^{\text{P}}(t)$ (kn), – prosječni iznos reguliranih sredstava - Zahtjev	3.395.064.596	3.267.821.743	3.129.279.378	2.984.888.994	2.839.271.692
$RO_{\text{pros}}^{\text{P}}(t)$ (kn), – prosječni iznos reguliranih sredstava – HERA korekcija	2.638.429.670	2.520.912.201	2.415.819.611	2.304.879.002	2.192.711.475
Razlika (kn)	-756.634.926	-746.909.542	-713.459.767	-680.009.992	-646.560.217

Tablica 13. Planirani prinos od reguliranih sredstava za godine regulacijskog razdoblja

Godina regulacijskog razdoblja	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.
$PRO^{\text{P}}(t)$ (kn), – planirani prinos od reguliranih sredstava - Zahtjev	165.498.220,16	159.295.550,08	152.542.065,97	145.503.510,15	138.405.146,16
$PRO^{\text{P}}(t)$ (kn), – planirani prinos od reguliranih sredstava – HERA korekcija	110.776.775,64	105.842.702,01	101.430.297,77	96.772.359,31	92.062.907,65
Razlika (kn)	-54.721.444,52	-53.452.848,07	-51.111.768,20	-48.731.150,84	-46.342.238,51
WACC – prema korekciji HERA-e	4,20%				

Metodologija propisuje da se iznos WACC-a za regulacijsko razdoblje utvrđuje prema propisanoj formuli te da udio vlasničkog i dužničkog kapitala iznosi pojedinačno 50%. Nadalje, Metodologija propisuje formule i elemente za utvrđivanje WACC-a, te *Tablicu 5. Elementi za utvrđivanje WACC-a u Prilogu 1.*, kao i smjernice za utvrđivanje pojedinih elemenata.

Pojedini elementi izračuna WACC-a za treće regulacijsko razdoblje utvrđuju se u iznosima kako slijedi:

a) Nerizična stopa povrata (r_f) – u iznosu 1,25%. Metodologijom je propisano da se nerizična stopa povrata utvrđuje na temelju prosječne nominalne kamatne stope zadnje tri emisije obveznica s dospeljećem od deset ili više godina izdanih od strane Republike Hrvatske. Prema posljednjim dostupnim podacima s internetskih stranica Ministarstva financija Republike Hrvatske, posljednje tri emisije obveznica s vremenskim periodom dospeljeca od deset godina ili duže su sljedeće: Euro-EUR bonds / XV, izdana 17. lipnja 2020. s rokom dospeljeca od 11 godina i kuponom od 1,5%, obveznica Serije 31 D-40, oznake RHMFO-403E od 3. ožujka 2020. s rokom dospeljeca od 20 godina i kuponom 1,25% i Euro-EUR bonds / XIV, izdana 22. studeni 2019. s rokom dospeljeca od 20 godina i kuponom od 1,0%.

b) Koeficijent varijabilnosti prinosa dionica operatora u odnosu na prosječnu varijabilnost prinosa tržišnog portfelja (β) (dalje: koeficijent β) – u iznosu 0,72. Kako je Metodologijom propisano da se koeficijent β utvrđuje usporednom analizom koeficijenata varijabilnosti prinosa dionica operatora plinske infrastrukture primijenjenih u regulatornim mehanizmima usporedivih europskih zemalja, provedenom na temelju javno dostupnih podataka te da se Plinacro u Zahtjevu poziva na rezultate objavljene u studiji Agencije za suradnju energetskih regulatora (ACER) iz rujna 2018.: „*Methodologies and parameters used to determine the allowed or target revenue of gas transmission system operators (TSOs)*“, HERA smatra opravdanim prihvatiti predloženi iznos koeficijenta β .

c) Premija na tržišni rizik ($r_m - r_f$) – u iznosu 5,15%. Operator predlaže navedeni iznos premije na tržišni rizik temeljem iste ACER-ove studije, a kako je Metodologijom propisano da se ista utvrđuje usporednom analizom premija na tržišni rizik primijenjenih u regulatornim mehanizmima usporedivih europskih zemalja, provedenom na temelju javno dostupnih podataka HERA smatra opravdanim prihvatiti predloženi iznos premije na tržišni rizik.

d) Stopa povrata na dužnički kapital (r_d) – u iznosu 2,35%. Metodologijom je propisano da je stopa povrata na dužnički kapital jednaka prosječnoj ponderiranoj kamatnoj stopi na investicijske kredite koje koristi operator za financiranje reguliranih sredstava, pri čemu se kamatne stope na investicijske kredite uzimaju u obzir najviše do razine racionalno i obazrivo pozajmljenih sredstava, odnosno najviše do iznosa referentne kamatne stope. Za izračun referentne kamatne stope korišteni su podaci Hrvatske narodne banke o kamatnim stopama kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom, pri čemu ponderirani prosjek kamatnih stopa na dugoročne kunske kredite s valutnom klauzulom uz Euro u posljednjih dvanaest mjeseci iznosi 2,35%. Budući da je energetski subjekt Plinacro u Zahtjevu dostavio kamatnu stopu na investicijske kredite u iznosu od 3,7% koja je viša od iznosa referentne kamatne stope, kao opravdani iznos stope povrata na dužnički kapital utvrđen je iznos referentne kamatne stope od 2,35%. Elementi za utvrđivanje i planirani iznos WACC-a za regulacijsko razdoblje, iz Zahtjeva i prema korekciji HERA-e, prikazani su u Tablici 14.

Tablica 14. Elementi za utvrđivanje WACC- za treće regulacijsko razdoblje

Elementi WACC-a	Prema Zahtjevu	HERA korekcija
Stopa povrata na vlasnički kapital – r_e (%)	4,96%	4,96%
Nerizična stopa povrata – r_f (%)	1,25%	1,25%
Koeficijent varijabilnosti prinosa dionica operatora u odnosu na prosječnu varijabilnost prinosa tržišnog portfelja – β	0,72	0,72
Premija na tržišni rizik - $r_m - r_f$ (%)	5,15%	5,15%

Stopa povrata na diversificirani tržišni portfelj – r_m (%)	6,40%	6,40%
Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu (%) – $E/(E+D)$ (%)	50,00%	50,00%
Stopa povrata na dužnički kapital – r_d (%)	3,70%	2,35%
Udio dužničkog kapitala u ukupnom kapitalu (%) – $D/(E+D)$ (%)	50,00%	50,00%
Stopa poreza na dobit - P (%)	18,00%	18,00%
Planirani iznos WACC-a za regulacijsko razdoblje - WACC^P (%)	4,87%	4,20%

2.5. Planirani ostali prihodi

Izračun planiranog dozvoljenog prihoda prema Metodologiji provodi se na temelju planiranih operativnih troškova, amortizacije i prinosa na regulirana sredstva, ali se i dodatno umanjuje za planirane prihode od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta, planirane prihode od nestandardnih usluga i planirane ostale poslovne prihode, koji se ne odnose na osnovno poslovanje operatora, a na temelju kojih su evidentirane stavke u operativnim troškovima poslovanja operatora ili temeljem imovine koji nisu kroz stavku bespovratno dobivenih sredstava izuzeti iz obračuna amortizacije i iz vrijednosti reguliranih sredstava. Naime, sukladno Tablici 1. Ukupni operativni troškovi poslovanja iz Priloga 1. Metodologije obuhvaćeni su svi troškovi poslovanja vezani za energetska djelatnost transporta plina, pa tako i troškovi vezani uz nestandardne usluge, priključenja i ostale troškove. Operator Zahtjevom navedene prihode planira u nižim vrijednostima od prosječno ostvarenih u drugom regulacijskom razdoblju, no isti nisu korigirani od strane HERA-e obzirom na trenutne ekonomske okolnosti i pad gospodarske aktivnosti za koje se potpuni oporavak očekuje krajem 2022. godine.

Iznosi planiranih dozvoljenih prihoda za godine trećeg regulacijskog razdoblja prema korekciji HERA-e prikazani su u Tablici 15.

Tablica 15. Iznosi planiranih dozvoljenih prihoda za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021.-2025. prema korekciji HERA-e

Godina regulacijskog razdoblja	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.
OPEX_t^P - planirani operativni troškovi poslovanja u regulacijskoj godini t (kn)	185.957.618	186.325.533	186.878.510	187.433.146	187.989.445
A_t^P - planirana amortizacija reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t (kn)	134.367.182	137.951.363	140.767.152	140.634.328	140.736.119
PRO_t^P - planirani prinos od reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t (kn)	110.776.776	105.842.702	101.430.298	96.772.359	92.062.908
PVδ_t - dio razlike između revidiranih DP i ostvarenih prihoda u prethodnom regulacijskom razdoblju (kn)	3.626.527	-9.511.991	-10.008.262	-10.530.425	-11.079.831
PPRIK_t^P - planirani prihodi od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta (kn)	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
PNU_t^P - planirani prihodi od nestandardnih usluga (kn)	370.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
POST_t^P - planirani ostali poslovni prihodi koji se ne odnose na osnovno poslovanje operatora (kn)	2.470.000	2.470.000	2.470.000	2.470.000	2.470.000
DP_t^P - planirani dozvoljeni prihod u regulacijskoj godini t (kn)	431.828.103	417.077.607	415.537.697	410.779.408	406.178.641

2.6. Izravnati dozvoljeni prihod

Izravnati dozvoljeni prihodi za godine regulacijskog razdoblja izračunavaju se na način da je neto sadašnja vrijednost izravnatih dozvoljenih prihoda za godine regulacijskog razdoblja jednaka neto sadašnjoj vrijednosti planiranih dozvoljenih prihoda za isto razdoblje, pri čemu je za prvu godinu regulacijskog razdoblja izravnati dozvoljeni prihod jednak planiranom dozvoljenom prihodu, a za utvrđivanje izravnatih dozvoljenih prihoda u narednim godinama koristi se koeficijent izravnavanja koji se utvrđuje iterativnim postupkom (α). Izravnati dozvoljeni prihodi za godine regulacijskog razdoblja koriste se u svrhu ublažavanja velikih oscilacija u dozvoljenim prihodima te rezultirajućih iznosa tarifnih stavki.

Iznosi izravnatih dozvoljenih prihoda za treće regulacijsko razdoblje prema Zahtjevu i prema korekciji HERA-e, za pojedine godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025., prikazani su u Tablici 16.

Tablica 16. Izravnati dozvoljeni prihodi za godine trećeg regulacijskog razdoblja prema Zahtjevu i prema korekciji HERA-e

<i>Utvrđivanje izravnatih dozvoljenih prihoda</i>	<i>Prema Zahtjevu</i>	<i>HERA korekcija</i>
DP _t ^P - planirani dozvoljeni prihod u godini T (2021) (kn)	574.236.701	431.828.103
DP _t ^P - planirani dozvoljeni prihod u godini T+1 (2022) (kn)	562.121.597	417.077.607
DP _t ^P - planirani dozvoljeni prihod u godini T+2 (2023) (kn)	561.364.140	415.537.697
DP _t ^P - planirani dozvoljeni prihod u godini T+3 (2024) (kn)	557.391.403	410.779.408
DP _t ^P - planirani dozvoljeni prihod u godini T+4 (2025) (kn)	557.391.403	406.178.641
WACC ^P (%) - planirani iznos WACC-a za regulacijsko razdoblje	4,87%	4,20%
Neto sadašnja vrijednost planiranih dozvoljenih prihoda za regulacijsko razdoblje	2.445.403.682	1.845.021.367
α - koeficijent izravnavanja koji se utvrđuje iterativnim postupkom	-0,01049720	-0,01853192
DP_t^P - izravnati dozvoljeni prihod u godini T (2021) (kn)	574.236.701	431.828.103
DP_t^P - izravnati dozvoljeni prihod u godini T+1 (2022) (kn)	568.208.826	423.825.500
DP_t^P - izravnati dozvoljeni prihod u godini T+2 (2023) (kn)	562.244.226	415.971.201
DP_t^P - izravnati dozvoljeni prihod u godini T+3 (2024) (kn)	556.342.238	408.262.457
DP_t^P - izravnati dozvoljeni prihod u godini T+4 (2025) (kn)	550.502.205	400.696.571

2.7. Raspodjela dozvoljenog prihoda

Budući da se prihod od transportnih usluga prikuplja primjenom tarifnih stavki temeljenih isključivo na kapacitetu, kako bi se utvrdili iznosi tarifnih stavki za transport plina potrebno je provesti raspodjelu izravnatog dozvoljenog prihoda, i to na dio koji se ostvaruje na ulazima u transportni sustav i dio koji se ostvaruje na izlazima iz transportnog sustava, prema fiksnim udjelima 60% prihoda na ulazima i 40% prihoda na izlazima, u skladu s člankom 27. Metodologije.

Iznosi raspodijeljenih izravnanih dozvoljenih prihoda za godine regulacijskog razdoblja prema korekciji HERA-e, prikazani su u Tablici 17.

Tablica 17. Raspodjela izravnatih dozvoljenih prihoda temeljem kojih će se izračunati primjenjive tarifne stavke za transport plina, odnosno referente cijene za godine 2021.-2025.

Godina regulacijskog razdoblja	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.
DP - izravnati dozvoljeni prihod u regulacijskoj godini t (kn)	431.828.103,00	423.825.500,26	415.971.201,09	408.262.457,15	400.696.571,01
DP _U - dozvoljeni prihod na ulazima u transportni sustav (kn)	259.096.861,80	254.295.300,16	249.582.720,65	244.957.474,29	240.417.942,60
DP _I dozvoljeni prihod na izlazima iz transportnog sustava (kn)	172.731.241,20	169.530.200,10	166.388.480,44	163.304.982,86	160.278.628,40

3. IZRAČUN TARIFNIH STAVKI

Metodologija propisuje utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za transport plina, odnosno referentne cijene, za regulacijsku godinu t prema propisanim formulama. U nastavku ovog obrazloženja analiziraju se elementi utvrđivanja iznosa tarifnih stavki, osim odgovarajućih izravnatih dozvoljenih prihoda, a koji su utvrđeni u poglavlju 2. ove Odluke.

3.1. Planirani ugovoreni kapaciteti u regulacijskoj godini

Plinacro je Zahtjevom, u Tablici 2. Planirani ugovoreni stalni kapaciteti transportnog sustava na godišnjoj razini, Tablici 3. Planirani ugovoreni stalni kapaciteti transportnog sustava na tromjesečnoj razini i Tablici 4. Planirani ugovoreni stalni kapaciteti transportnog sustava na mjesečnoj razini iz Priloga 2. Metodologije, predložio iznose odgovarajućih kapaciteta za naredno regulacijsko razdoblje. U obrazloženju uz Zahtjev opisuje se primijenjeni način planiranja ugovorenih kapaciteta transportnog sustava, kako na godišnjoj, tromjesečnoj tako i na mjesečnoj razini.

U obrazloženju uz Zahtjev, a vezano uz Tablicu 2. Planirani ugovoreni stalni kapaciteti transportnog sustava na godišnjoj razini, u regulacijskoj godini T (2021.) iznos planiranih ugovorenih stalnih kapaciteta na godišnjoj razini planiran je u iznosu ugovorenog zakupa u plinskoj godini 2020./2021., te je za naredne godine uvećan po stopi očekivanog porasta potrošnje u Republici Hrvatskoj iz Desetogodišnjeg plana.

Zakup kapaciteta na ulazu iz sustava skladišta plina u 2021. godini planiran je u iznosu ugovorenog zakupa u plinskoj godini 2020./2021., no isti je ugovoren u značajno nižim iznosima u usporedbi s proteklim godinama, obzirom na promjene predviđene Zakonom o tržištu plina u načinu pružanja usluge opskrbe plinom u javnoj usluzi za razdoblje od 1. travnja 2021. do 30. rujna 2024.

Ugovoreni stalni kapacitet na ulazu iz proizvodnje Zahtjevom je planiran u iznosima ugovorenog zakupa u plinskoj godini 2020./2021., dok se za naredne godine planira na razini očekivanih iznos kapaciteta proizvodnje plina koji su zaprimljeni od energetskog subjekta INA d.d., jedinog korisnika transportnog sustava na ulazima iz proizvodnje.

Na izlazima u Hrvatskoj, za 2021. kapaciteti su planirani u iznosu zakupa u plinskoj godini 2020./2021. te su za naredne godine uvećani po stopi očekivanog porasta domaće potrošnje iz prijedloga Desetogodišnjeg plana.

Nadalje, zakup kapaciteta na ulazu iz terminala za ukapljeni prirodni plin (dalje: terminal za UPP) Plinacro planira u iznosu ugovorenog kapaciteta iz postupka „Open Season“ uvećano za ukupan zakup kapaciteta korisnika terminala koji su kapacitete terminala za UPP zakupili u redovnom postupku godišnjeg ugovaranja tijekom 2020. godine. S obzirom da su kapaciteti terminala za UPP gotovo potpuno zakupljeni dugoročnim ugovorima, operator je navedene kapacitete planirao kao godišnje

kapacitete, povezano s odredbama članka 50. Metodologije koja predviđa da se svi kapaciteti koji bi bili zakupljeni na tromjesečnoj razini, obračunavaju primjenom tarifne stavke na godišnjoj razini.

Zakup kapaciteta na ulazima na interkonekcijama u 2021. godini planiran je u iznosu ugovorenog zakupa u plinskoj godini 2020./2021. dok za naredne godine Plinacro ne očekuje značajniji zakup godišnjih kapaciteta na interkonekcijama, obzirom da bi planirani ugovoreni kapaciteti iz proizvodnje, podzemnog skladišta plina i terminala za UPP do 2024. godine bili dovoljni za zadovoljavanje domaćih potreba za plinom.

HERA je provela analizu plana ugovorenih stalnih kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj, tromjesečnoj i na mjesečnoj razini iz Zahtjeva, za godine regulacijskog razdoblja, prethodnih godina drugog regulacijskog razdoblja te popratnih objašnjenja i podloga, pri čemu je zaključeno da je energetski subjekt Plinacro planiranje ugovorenih kapaciteta transportnog sustava izvršio temeljem ostvarenih ugovaranja kapaciteta u plinskoj godini 2020./2021., usklađeno s planom potrošnje u Republici Hrvatskoj prema Desetogodišnjem planu, ugovorenim kapacitetima samog terminala za UPP, očekivanim stabilnim ugovaranjima kapaciteta na ulazu iz skladišta od 2022. godine nadalje u skladu s ugovaranjem za 2020. godinu, te uz veća odstupanja plana kapaciteta na interkonekcijama, a povezano s očekivanim kretanjima kapaciteta ostalih točaka transportnog sustava. Uzevši u obzir razvoj i proširenje transportnog sustava od 2021. godine te planiranu potrošnju plina krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj prema Desetogodišnjem planu, HERA smatra plan ugovorenih stalnih kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj, tromjesečnoj i na mjesečnoj razini iz Zahtjeva većim dijelom opravdanim.

Međutim, obzirom da kapaciteti ulaza iz terminala za UPP nisu bili ponuđeni za ugovaranje korisnicima na aukciji za tromjesečne kapacitetne proizvode u prosincu 2020. godine, HERA će isto korigirati putem koeficijenta utjecaja planiranog prihoda od stalnog kapaciteta na godišnjoj razini na ukupni planirani prihod od kapaciteta u regulacijskoj godini (koeficijent $k_{PG,kap}$), kojeg je Plinacro predložio u iznosu od 0,8.

HERA je izvršila korekciju planiranih ugovorenih stalnih kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini za 2021. godinu u dijelu planiranog korištenja kapaciteta na ulazima iz sustava skladišta, i to na način da je primijenila ponderirani prosjek ugovorenih kapaciteta za plinsku godinu 2020./2021. i planiranih kapaciteta za 2022. godinu, kako bi se izbjegao utjecaj značajnog odstupanja u dinamici ugovaranja za plinsku godinu 2020./2021., pri čemu je potrebno odgovarajuće korigirati i koeficijent $k_{PG,kap}$.

Planirani ugovoreni stalni kapaciteti transportnog sustava na godišnjoj razini, prema Zahtjevu i prema korekciji HERA-e, prikazani su u Tablici 18.

Tablica 18. Planirani ugovoreni stalni kapaciteti na godišnjoj razini prema Zahtjevu i korekciji HERA-e (kWh/dan)

Grupa ulaza/izlaza	T 2021.		T+1 2022.		T+2 2023.		T+3 2024.		T+4 2025.	
	Zahtjev	HERA	Zahtjev	HERA	Zahtjev	HERA	Zahtjev	HERA	Zahtjev	HERA
Ulazi na interkonekcijama	12.606.792	12.606.792	0	0	0	0	7.000.000	7.000.000	8.000.000	8.000.000
Ulazi iz proizvodnje	16.997.230	16.997.230	15.817.400	15.817.400	15.153.000	15.153.000	13.354.800	13.354.800	10.237.700	10.237.700
Ulazi iz sustava skladišta plina	27.363.250	33.302.245	49.532.231	49.532.231	49.532.231	49.532.231	49.532.231	49.532.231	49.532.231	49.532.231
Ulazi iz terminala za UPP	53.733.169	53.733.169	66.814.184	66.814.184	63.283.694	63.283.694	52.673.965	52.673.965	53.644.938	53.644.938
Izlazi na interkonekciji	11.157.123	11.157.123	9.636.568	9.636.568	7.575.039	7.575.039	419.430	419.430	0	0
Izlazi u Hrvatskoj	76.278.680	76.278.680	79.198.061	79.198.061	79.108.270	79.108.270	81.425.299	81.425.299	80.777.157	80.777.157

3.2. Koeficijent utjecaja planiranog prihoda od stalnog kapaciteta na godišnjoj razini na ukupni planirani prihod od kapaciteta u regulacijskoj godini t

Metodologija propisuje primjenu koeficijenta utjecaja planiranog prihoda od stalnog kapaciteta na godišnjoj razini na ukupni planirani prihod od kapaciteta u regulacijskoj godini t kako bi se pri utvrđivanju iznosa tarifnih stavki, pored prihoda od korištenja stalnog kapaciteta na godišnjoj razini, uzeo u obzir i planirani prihod od korištenja ostalih vrsta kapaciteta transportnog sustava (kapaciteta na tromjesečnoj, mjesečnoj i dnevnoj razini, te prekidivog kapaciteta).

Plinacro u obrazloženju dostavljenom uz Zahtjev navodi svoj stav da će potreba za plinom za domaće kupce prvenstveno biti osigurana preko terminala za UPP i domaće proizvodnje, čiji su ulazi u transportni sustav ravnomjerni i planiraju se na godišnjoj razini. Nadalje ukazuje da će se vršne potrebe za plinom namirivati dijelom iz godišnjih, a dijelom iz negodišnjih zakupa kapaciteta skladišta, za koji je odobren popust u iznosu od 90%, te je stoga njegov utjecaj na prihode manjeg značaja. Operator obrazlaže da najveći utjecaj na prihod od negodišnjih ugovaranja proizlazi iz izlaza u Hrvatskoj, te konačno zahtjevom, koeficijent utjecaja stalnog kapaciteta na godišnjoj razini iznosi 0,8.

HERA je analizom prihoda kojeg je operator ostvario na temelju ugovorenog stalnog kapaciteta na godišnjoj razini u odnosu na ostvareni prihod od svih ugovorenih kapacitetnih proizvoda u prethodnim regulacijskim godinama, utvrdila da je prosječni ostvareni koeficijent $k_{PG,kap}$ za drugo regulacijsko razdoblje 2017.-2020. iznosio 0,72. Uzevši u obzir odnos korigiranih planiranih ugovorenih kapaciteta na godišnjoj razini i planiranih ugovorenih kratkoročnih kapacitetnih proizvoda za treće regulacijsko razdoblje prema Zahtjevu Plinacra, posebno u dijelu kapaciteta na ulazima u transportni sustav, HERA utvrđuje vrijednost koeficijenta utjecaja stalnog kapaciteta na godišnjoj razini za godine trećeg regulacijskog razdoblja u iznosu od 0,76.

3.3. Tarifne stavke

Na temelju provedenih analiza HERA je izvršila redovnu reviziju dozvoljenih prihoda za svaku pojedinu godinu drugog regulacijskog razdoblja 2017. – 2020., pri čemu je utvrđena razlika između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda od obavljanja energetske djelatnosti transporta plina primjenom tarifnih stavki za energetski subjekt Plinacro te je utvrđena razlika dodana u izračun planiranog dozvoljenog prihoda za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025. kroz element $PV\delta_t$, što je detaljno opisano u prethodnim poglavljima obrazloženja ove Odluke.

Također, u skladu s prethodno obrazloženim, HERA je utvrdila iznose planiranih dozvoljenih prihoda, planiranih kapaciteta te primjenjivog iznosa koeficijenta $k_{PG,kap}$ kao podloge za izračun iznosa primjenjivih tarifnih stavki za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021.-2025.

Iznosi tarifnih stavki iz Zahtjeva te iznosi tarifnih stavki prema korekciji HERA-e, prikazani su u Tablici 19.

Tablica 19. Iznosi tarifnih stavki za transport plina za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021. – 2025. prema Zahtjevu i prema korekciji HERA-e

Vrsta tarifnih stavki	Oznaka tarifne stavke	Naziv tarifne stavke	Tarifne stavke - prema Zahtjevu za treće regulacijsko razdoblje (bez PDV-a), u kn/kWh/dan					Tarifne stavke - prema korekciji HERA-e (bez PDV-a), u kn/kWh/dan				
			T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze u transportni sustav	T _{U,IN}	Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	3,5332	3,5164	3,6521	3,8105	3,8413	2,5050	2,4917	2,5668	2,6565	2,6562
	T _{U,PR}	Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	3,5332	3,5164	3,6521	3,8105	3,8413	2,5050	2,4917	2,5668	2,6565	2,6562
	T _{U,SK}	Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	0,3533	0,3516	0,3652	0,3811	0,3841	0,2505	0,2492	0,2567	0,2657	0,2656
	T _{U,UPP}	Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP	3,0032	2,9889	3,1043	3,2389	3,2651	2,1293	2,1179	2,1818	2,2580	2,2578
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za izlaze iz transportnog sustava	T _{I,IN}	Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	2,1016	2,0468	2,0756	2,1752	2,1808	1,5014	1,4504	1,4588	1,5164	1,5080
	T _{I,HR}	Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	2,1016	2,0468	2,0756	2,1752	2,1808	1,5014	1,4504	1,4588	1,5164	1,5080

4. USPOREDBA IZNOSA TARIFNIH STAVKI IZMEĐU DVA REGULACIJSKA RAZDOBLJA UZ ANALIZU PROSJEČNOG JEDINIČNOG TROŠKA ZA TRANSPORT PLINA

Iznosi tarifnih stavki za naredno regulacijsko razdoblje 2021.-2025., osim u dijelu promjene iznosa planiranog dozvoljenog prihoda, pod značajnim su utjecajem i ostalih elemenata Metodologije, među ostalim zbog usklađivanja iste s Uredbom 2017/460 koja svoju primjenu u Republici Hrvatskoj započinje s 1. siječnjem 2021., a odnose se na:

- omjer raspodjele ukupnog dozvoljenog prihoda temeljem tarifne stavke za kapacitet koji se ostvaruje na ulazima u iznosu od 60% i na izlazima od 40%, u odnosu na omjer od 70%:30% propisan u drugom regulacijskom razdoblju,
- ukidanje tarifne stavke za količinu (naknada za količinu) na izlazima iz transportnog sustava, pri čemu se u trećem regulacijskom razdoblju ukupni iznos dozvoljenih prihoda ostvaruje primjenom tarifnih stavki za kapacitet, za razliku od dosadašnjeg udjela od 90%,
- ukidanje popusta, odnosno koeficijenta sigurnosti za ulaz iz proizvodnje,
- povećanje popusta za ulaz iz terminala za UPP s 10% na iznos od 15%,
- ukidanje popusta, odnosno koeficijenta sigurnosti za izlaze u Hrvatskoj,
- projekcije planiranih ugovorenih kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini, obzirom da početkom 2021. godine s radom započinje terminal za UPP za koji se očekuje da će uz domaću proizvodnju biti glavna ulazna točka plina u transportni sustav.

HERA je analizirala utjecaj iznosa tarifnih stavki za transport prirodnog plina i planiranog dozvoljenog prihoda iz Zahtjeva, kao i prema korekciji HERA-e, na prosječnu naknadu za korištenje transportnog sustava za regulacijske godine 2021.-2025. te je izvršila usporedbu izračunatih prosječnih naknada prema korekciji HERA-e u odnosu na ostvarenu prosječnu naknadu za korištenje transportnog sustava u 2019. godini.

U Tablici 21. prikazana je usporedba iznosa tarifnih stavki u posljednjim godinama drugog regulacijskog razdoblja 2019. i 2020. s iznosima prema ovoj Odluci, dok je u Tablici 20. prikazana ostvarena prosječna jedinična naknada za korištenje transportnog sustava za 2019. godinu, utvrđena prema ukupno obračunatim naknadama za korištenje transportnog sustava i isporučenim količinama plina na izlazima iz transportnog sustava, planirana prosječna jedinična naknada za korištenje transportnog sustava za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021.-2025. prema Zahtjevu i prema korekciji HERA-e uz usporedbu u odnosu na ostvarenje iz 2019. godine.

Prosječna planirana jedinična naknada za korištenje transportnog sustava za sve korisnike na godišnjoj razini za treće regulacijskog razdoblje izračunata je kao omjer planiranih prihoda od transporta plina operatora transportnog sustava i ukupne planirane transportirane količine plina, prema Zahtjevu i prema korekciji HERA-e.

Iz prikaza je vidljivo da se temeljem planiranih dozvoljenih prihoda prema korekciji HERA-e te planiranim količinama plina na izlazima iz transportnog sustava, u godinama trećeg regulacijskog razdoblja 2021.-2025. očekuje povećanje prosječne jedinične naknade za korištenje transportnog sustava za prosječno 11% u odnosu na razinu ostvarenu u 2019. godini.

Tablica 20. Prosječna jedinična naknada za korištenje transportnog sustava za godine regulacijskog razdoblja

Godina regulacijskog razdoblja	2019.	T 2021.	T+1 2022.	T+2 2023.	T+3 2024.	T+4 2025.
Prosječna jedinična naknada za korištenje transportnog sustava – prema Zahtjevu	0,0125	0,0186	0,0182	0,0184	0,0194	0,0194
Prosječna jedinična naknada za korištenje transportnog sustava – prema korekciji HERA-e		0,0140	0,0135	0,0136	0,0142	0,0141
Promjena prema korekciji HERA-e u odnosu na ostvareno u 2019.		12%	8%	9%	13%	13%

Tablica 21. Iznosi tarifnih stavki odnosno referentne cijene za razdoblje 2021. - 2025. i važeći iznosi tarifnih stavki u trenutnom tarifnom razdoblju, za energetske subjekt PLINACRO d.o.o.

Naziv tarifne stavke (TS)	Oznaka TS	Tarifne stavke u trenutnom regulacijskom razdoblju		Tarifne stavke - prema korekciji HERA-e (bez PDV-a) u kn//kWh/dan				
		2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	T _{U,IN}	2,0635	2,0548	2,5050	2,4917	2,5668	2,6565	2,6562
Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	T _{U,PR}	1,8572	1,8493	2,5050	2,4917	2,5668	2,6565	2,6562
Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	T _{U,SK}	0,2064	0,2055	0,2505	0,2492	0,2567	0,2657	0,2656
Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP	T _{U,UPP}	-	-	2,1293	2,1179	2,1818	2,2580	2,2578
Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	T _{I,IN}	5,0941	5,1107	1,5014	1,4504	1,4588	1,5164	1,5080
Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	T _{I,HR}	0,7641	0,7666	1,5014	1,4504	1,4588	1,5164	1,5080
Tarifna stavka za količinu plina	T _K	0,0015	0,0015	-	-	-	-	-

5. ZAKLJUČAK

Nastavno na sve obrazloženo u ovoj Odluci, HERA smatra da Zahtjev energetskog subjekta Plinacro nije opravdan. Na temelju provedenih analiza HERA je izvršila potrebne korekcije elemenata za utvrđivanje planiranih dozvoljenih prihoda, kao i elemenata za izračun iznosa tarifnih stavki, što je detaljno opisano u poglavljima 1. do 3. obrazloženja ove Odluke.

Na temelju prethodno navedenog, energetskom subjektu PLINACRO d.o.o. opravdano je odrediti iznose tarifnih stavki kako je navedeno u Tablici 22.

Tablica 22. Iznosi tarifnih stavki za transport plina za godine regulacijskog razdoblja 2021.-2025. prema korekciji HERA-e

Vrsta tarifnih stavki	Oznaka tarifne stavke	Naziv tarifne stavke	Tarifne stavke za godine regulacijskog razdoblja (bez PDV-a)					Mjerna jedinica
			T	T+1	T+2	T+3	T+4	
			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze u transportni sustav	T _{U,IN}	Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	2,5050	2,4917	2,5668	2,6565	2,6562	kn/kWh/dan
	T _{U,PR}	Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	2,5050	2,4917	2,5668	2,6565	2,6562	kn/kWh/dan
	T _{U,SK}	Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	0,2505	0,2492	0,2567	0,2657	0,2656	kn/kWh/dan
	T _{U,UPP}	Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP	2,1293	2,1179	2,1818	2,2580	2,2578	kn/kWh/dan
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za izlaze iz transportnog sustava	T _{L,IN}	Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	1,5014	1,4504	1,4588	1,5164	1,5080	kn/kWh/dan
	T _{L,HR}	Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	1,5014	1,4504	1,4588	1,5164	1,5080	kn/kWh/dan

Slijedom navedenoga odlučeno je kao u točki 1. izreke ove Odluke.

U skladu s člankom 29. stavkom 9. i 11. Zakona o energiji HERA će odrediti iznos tarifnih stavki za transport plina posebnom odlukom koja će se objaviti u „Narodnim novinama“, te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Člankom 29. stavkom 8. Zakona o energiji propisana je obveza HERA-i da odluku o odobrenju, odnosno odbijanju zahtjeva energetskeg subjekta iz stavka 7. ovoga članka dostavi energetskom subjektu, te je stoga odlučeno kao u točki 3. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetskeg djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće HERA-e donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici HERA-e, te je stoga odlučeno kao u točki 4. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća

Tomislav Jureković, dipl. ing., v. r.

Uputa o pravnom lijeku:

Ova Odluka je izvršna.

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u Zagrebu, u roku od 30 dana od dostave ove Odluke.